

Minister zonder portefeuille (Luns) aan hoge commissaris te Djakarta (Van Bylandt), 18 aug. 1954

Gaarne verneem ik of publicatie van Pedoman - vide ons 199 en 192 - binnenkort is te verwachten.

Mij is uit Uw 280, 281 en 282 gebleken dat de schier hopeloze situatie waarin Nederlandse arrestanten zich bevinden, is verslechterd nu blijkt dat zelfs weer wordt getornd aan de bij de nota van Luar Negeri d.d. 12 Juni tv. no. 2440/R vergunning tot consulaire bijstand.

Nochtans acht ik publicatie mijnerzijds eerst gewenst, indien

a. blijkt dat de Indonesische Regering weigert te voldoen aan de in voormelde Nederlandse nota van 14 Juli geformuleerde eisen.

b. publicatie op eigen initiatief door Pedoman of ander Indonesië blad niet bereikbaar is.

In verband hiermede verzoek ik U bij Sunarjo op spoedige beantwoording van deze nota aan te dringen (vide desbetreffende passage in slotrede Luns van 10 Augustus) en wel vóórdat de openbare terechtzittingen zullen aanvangen. In dit laatste verband verwijs ik U naar Uw 194 waarin door U werd vermeld, dat Bouman het in het belang van zijn cliënten acht dat nog vóór de processen beginnen, de misdadige toeleg van de Indonesische politie door publicatie in Nederlandse dagbladen aan de kaak wordt gesteld.

Nochtans zou ik Bouman ter overweging, willen voorgelegd zien, dat hij tevoren persoonlijk nog een laatste poging waagt bij de betrokken justitiële instanties teneinde deze te bewegen tot de toezegging dat bij de berechting geen gebruik zal worden gemaakt van afgedwongen betekenissen en dat in verband hiermede nieuwe verhoren zullen plaats vinden door een bevoegde ambtenaar in het bijzijn van een advocaat of vertegenwoordiger van het Hoge Commissariaat (vide punt 4 van de Nederlandse nota d.d. 14 Juli 1954). Bouman zou daarbij kunnen vermelden dat, indien deze toezeggingen niet worden verkregen, publicatie niet achterwege zal kunnen blijven.

Mocht deze poging falen, dan zal het belang der betrokken arrestanten boven andere belangen moeten prevaleren. In dit verband heb ik met waardering kennis genomen van de in Uw 294 te onzer kennis gebrachte bereidheid van Bouman de persoonlijke risico's te willen aanvaarden, die hij met eventuele publicaties der mishandelingen zal lopen.

Van deze gelegenheid maak ik tenslotte gebruik U te verzoeken, mij te willen mededelen of inmiddels toestemming werd verkregen om Kolk in een ziekenhuis te doen opnemen (vide Uw 280) en of alsnog vergunning werd verleend, om Michael door een vertegenwoordiger van het Hoge Commissariaat te doen bezoeken. (Vide Uw 281)